

Jyväskylän kaupungin perusopetuksen JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

- Hyväksytty sivistyslautakunnassa 17.6.2026

Lohikosken koulun TOIMINTAOHJEET:

- Hyväksytty henkilökunnan kokouksessa 2.9.2026.

Oppilaskunta ja vanhempainyhdistys ottaa kantaa toimintaohjeisiin syksyn ensimmäisissä kokouksissaan.

Jyväskylän kaupungin perusopetuksen Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma (KaKuTuS) SEURAAMUKSET

- Hyväksytty sivistyslautakunnassa 17.6.2026

- Lukuvuosi koostuu neljästä jaksosta: 1. elokuu-syysloma, 2. syysloma-joulu 3. tammikuu- talviloma 4. talviloma-lukuvuoden loppu.
- Koulukohtaisiin toimintaohjeisiin kirjattavat asiat ovat pääsääntöisesti järjestyssääntöjen tarkennuksia ja siten määräyksiä.
- Mikäli toimintaohjeisiin kirjataan suosituksia, ne merkitään selvästi erikseen.

Kaupunkitasoinen järjetyssääntö	Lohikosken koulun toimintaohjeet	Seuraamukset (Kaupunkitasoiset)
1.TYÖVÄLINEET: Oppilaalla tulee olla oppitunnilla tarvittavat työvälineet mukanaan ja annetut tehtävät tehtyinä.	**1.1. Koulun toimintaohje** Työvälineet: - Oppilaille jaetaan lukuvuoden alussa perustyövälineet, kuten kynät (3/v), kumit, viivaimet sekä oppikirjat. Toimintaohjeet unohdustapauksissa: o Kirjoitusvälineiden unohdustapauksissa väline pyritään lainaamaan oppilaalle tunnin ajaksi. Viidestä kirjoitusvälineen unohduskerrasta oppilaalle merkitään Wilma-merkintä. o Jokaisesta oppikirjan unohtamisesta tulee Wilma-merkintä (-> Unohdit koulutarvikkeesi). o Jos kirjaa ei löydy kolmen viikon kuluessa, oppilas velvoitetaan korvaamaan uusi kirja. o Jokaisesta kerrasta, kun liikuntävälineet unohdetaan, tulee Wilma-merkintä. Yhteiset tavarat: Kotitehtävät: Jokaisesta läksyjenunohduksesta tulee Wilma-merkintä. Läksyt tullaan tekemään yläaulan läksäriin (2-6.lk) klo 12.00. 1.lk tekevät oman opettajan kanssa katsomallaan välitunnilla. - Ryhmäkohtaisen tuen muotona voidaan yhteistyössä huoltajien kanssa sopia säännöllinen "läksäri", jossa oppilas tekee läksyt aina koululla saman päivän aikana	Kotitehtävät ja työvälineet: o Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä kotitehtävien tekemättä jättäminen tai työvälineiden unohtaminen johtuu. o Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. o Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. o Oppilasta pyydetään tekemään tekemättä jääneet kotitehtävät ja muistutetaan, että jatkossa tehtävät tulee tehdä aikataulussa ja työvälineet tuoda kouluun. o Jos oppilaalla on toistuvasti kotitehtävät tekemättä, opettaja tai rehtori voivat määrätä oppilaan tekemään kotitehtävät koulupäivän jälkeen. o Jos oppilas jättää kotitehtävät tekemättä tai työvälineet kotiin yhden (1) jakson aikana 5 kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. o Jos oppilas jättää kotitehtävät tekemättä tai työvälineet kotiin yhden (1) jakson aikana 10 kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto.

	Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet Kotitehtävät ja työvälineet • Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä kotitehtävien tekemättä jättäminen tai työvälineiden unohtaminen johtuu. • Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. • Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. • Oppilasta pyydetään tekemään tekemättä jääneet kotitehtävät ja muistutetaan, että jatkossa tehtävät tulee tehdä aikataulussa ja työvälineet tuoda kouluun. • Jos oppilaalla on toistuvasti kotitehtävät tekemättä, opettaja tai rehtori voivat määrätä oppilaan tekemään kotitehtävät koulupäivän jälkeen. • Jos oppilas jättää kotitehtävät tekemättä tai työvälineet kotiin yhden (1) jakson aikana 5 kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. • Jos oppilas jättää kotitehtävät tekemättä tai työvälineet kotiin yhden (1) jakson aikana 10 kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	

2. MYÖHÄSTYMINEN Oppilaan tulee saapua oppitunnille täsmällisesti.	**2.1. Koulun toimintaohje** Myöhästymiset: ○ Jokaisesta myöhästymisestä merkitään ruskea Wilma-merkintä. ○ Taksioppilaiden myöhästymisestä ei merkintää. ○ Jatkuva/säännöllinen myöhästyminen on tarkasteltava kokonaisuutena yhdessä huoltajien kanssa. ○ Myöhästymiset korvataan opettajan katsomassa hetkessä (heti samana päivänä, kerätään 45 min, tms.) **2.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet** **Myöhästyminen** • Oppilasta ohjataan tulemaan kouluun ajoissa ja noudattamaan lukujärjestystä. • Kouluilla on toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi (poissaolomalli). Koululäsnäolohaasteisiin puututaan tämän toimintamallin mukaisesti. • Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä myöhästyminen johtuu. • Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. • Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. • Jos oppilas myöhästyy yhden (1) jakson aikana 5 kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.	Myöhästyminen: ○ Oppilasta ohjataan tulemaan kouluun ajoissa ja noudattamaan lukujärjestystä. ○ Kouluilla on toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi (poissaolomalli). Koululäsnäolohaasteisiin puututaan tämän toimintamallin mukaisesti. ○ Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä myöhästyminen johtuu. ○ Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. ○ Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. ○ Jos oppilas myöhästyy yhden (1) jakson aikana 5 kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. ○ Jos oppilas myöhästyy yhden (1) jakson aikana 10 kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto. ○ Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

	• Jos oppilas myöhästyy yhden (1) jakson aikana 10 kertaa, oppilaalle määrätään jälki istunto. • Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	
3.VILPPI JA LUNTTAAMINEN Oppilaan tulee toimia rehellisesti ja tehdä kokeet, tehtävät ja muut koulutyöt omalla osaamisellaan käyttämättä luvattomia apuvälineitä.	**3.1.Toimintaohje:** Kokeet ja tehtävät tehdään opettajan ohjeiden mukaisesti. Opettaja kertoo, mitkä apuvälineet, materiaalit ja työskentelytavat ovat sallittuja. Oppilas merkitsee, jos työssä on hyödynnetty opettajan sallimalla tavalla digitaalisia apuvälineitä tai tekoälyä. Jos oppilas ei toimi annettujen ohjeiden mukaan, koe tai tehtävät uusitaan. Jos oppilas lunttaa, kokeesta hän saa arvosanan 4. Hän uusii kokeen. Keskiarvo uudesta ja lunttikokeesta. Uusinta oppitunnin ulkopuolella. **3.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet** **Vilppi ja lunttaaminen** • Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää epäiltyä lunttaamista tai muuta vilppiä. • Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.	Vilppi ja lunttaaminen ○ Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää epäiltyä lunttaamista tai muuta vilppiä. ○ Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. ○ Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. ○ Jos oppilas lunttaa tai tekee muuta vilppiä koulutyössä, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. Kyseisen kokeen tai muun tuotoksen suoritus hylätään osana arviointia. ○ Toistuvasta vilpistä oppilaalle määrätään jälki-istunto. ○ Mikäli aiemmat seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

	• Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. • Jos oppilas lunttaa tai tekee muuta vilppiä koulutyössä, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. Kyseisen kokeen tai muun tuotoksen suoritus hylätään osana arviointia. • Toistuvasta vilpistä oppilaalle määrätään jälki-istunto. • Mikäli aiemmat seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	
4.LUVATTOMAT POISSAOLOT Oppilaan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta.	**4.1. Koulun toimintaohje** Oppilas osallistuu aikataulunsa mukaisesti koulun opetukseen, ellei hänelle ole erikseen haettu vapautusta. Koulu puuttuu poissaoloihin kaupungin poissaolomallin mukaisesti. **4.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet** **Luvattomat poissaolot** • Kouluilla on toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi (poissaolomalli). Koululäsnäolohaasteisiin puututaan tämän toimintamallin mukaisesti.	Luvattomat poissaolot: ○ Kouluilla on toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi (poissaolomalli). Koululäsnäolohaasteisiin puututaan tämän toimintamallin mukaisesti. ○ Jos oppilaalla on yhden jakson ajalta viitenä päivänä luvattomia poissaoloja, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. ○ Jos oppilaalla on yhden jakson ajalta kymmenenä päivänä luvattomia poissaoloja, oppilaalle määrätään jälki-istunto. ○ Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan

	• Jos oppilaalla on yhden jakson ajalta viitenä päivänä luvattomia poissaoloja, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. • Jos oppilaalla on yhden jakson ajalta kymmenenä päivänä luvattomia poissaoloja, oppilaalle määrätään jälki-istunto. • Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.
5.PUHELIMET JA MUUT MOBIILILAITTEET Mobiililaitteiden käyttö on koulupäivän aikana kielletty. Laitteet on säilytettävä repussa tai muussa säilytyspaikassa siten, etteivät ne ole näkyvillä ja ovat häiriöttömässä tilassa koko koulupäivän ajan. Mobiililaitetta voi käyttää oppitunnin aikana opettajan luvalla oppimistarkoitukseen, rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon, tai perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä. Koulukohtaisissa toimintaohjeissa tarkennetaan esimerkiksi mobiililaitteiden	**5.1. Koulun toimintaohje** Mobiililaitteiden käyttö on koulupäivän aikana kielletty. Laitteet on säilytettävä repussa tai muussa säilytyspaikassa siten, etteivät ne ole näkyvillä ja ovat häiriöttömässä tilassa koko koulupäivän ajan. Mobiililaitetta voi käyttää oppitunnin aikana • opettajan luvalla oppimistarkoitukseen, • rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon, • tai perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä. Koulukohtaisissa toimintaohjeissa tarkennetaan esimerkiksi mobiililaitteiden säilyttämistä koulupäivän aikana sekä huomioidaan oppilaiden mahdollisuus tarvittaessa hyödyntää välipalamyyntiin tarkoitettua mobiilisovellusta.	Puhelimet ja muut mobiililaitteet ○ Jos oppilas oppitunnilla tai järjestyssääntöjen vastaisesti välitunnilla pitää luvatta esillä tai käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta, laite otetaan haltuun loppukoulupäivän ajaksi. ○ Oppilas, joka kieltäytyy luovuttamasta puhelinta tai muuta mobiililaitetta opettajalle, voidaan määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö oppilaan poistamiseksi on viimesijainen keino. ○ Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. ○ Jos oppilas järjestyssääntöjen vastaisesti säilyttää tai käyttää luvatta puhelinta tai muuta mobiililaitetta koulupäivän aikana yhden (1) jakson aikana 5 kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto.

säilyttämistä koulupäivän aikana sekä huomioidaan oppilaiden mahdollisuus tarvittaessa hyödyntää välipalamyyntiin tarkoitettua mobiilisovellusta.	**5.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet** **Puhelimet ja muut mobiililaitteet** • Jos oppilas oppitunnilla tai järjestyssääntöjen vastaisesti välitunnilla pitää luvatta esillä tai käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta, laite otetaan haltuun loppukoulupäivän ajaksi. • Oppilas, joka kieltäytyy luovuttamasta puhelinta tai muuta mobiililaitetta opettajalle, voidaan määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö oppilaan poistamiseksi on viimesijainen keino. • Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. • Jos oppilas järjestyssääntöjen vastaisesti säilyttää tai käyttää luvatta puhelinta tai muuta mobiililaitetta koulupäivän aikana yhden (1) jakson aikana 5 kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto. • Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	○ Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.
6. ENERGIAJUOMAT, VIRVOITUSJUOMAT, MAKEISET JA MUUT VASTAAVAT TUOTTEET Energiajuomien käyttäminen koulussa on kielletty. Virvoitusjuomien, makeisten sekä muiden vastaavien	6.1. **Koulun toimintaohje** Jos oppilaalla on hallussaan energiajuoma koulupäivän aikana, juoma otetaan pois koulupäivän ajaksi. Huoltajalle ilmoitetaan tilanteesta tarvittaessa. Huoltaja voi noutaa energiajuoman päivän päätteeksi tai antaa luvan kaataa sen viemäriin.	Energiajuomat, virvoitusjuomat, makeiset ja muut vastaavat tuotteet ○ Jos oppilas käyttää energiajuomia, ne kerätään pois loppukoulupäivän ajaksi. ○ Jos oppilas käyttää järjestyssääntöjen vastaisesti oppitunnilla virvoitusjuomia, makeisia tai muita vastaavia tuotteita, opettaja pyytää ensisijaisesti oppilasta

tuotteiden (esimerkiksi suklaa, sipsit ja keksit) käyttö koulupäivän aikana on sallittua vain henkilökunnan luvalla.	Koulun henkilökunta voi antaa erityisluvan tuoda herkkuja erityisissä tilanteissa. 6**.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet** **Energiajuomat, virvoitusjuomat, makeiset ja muut vastaavat tuotteet** • Jos oppilas käyttää energiajuomia, ne kerätään pois loppukoulupäivän ajaksi. • Jos oppilas käyttää järjestyssääntöjen vastaisesti oppitunnilla virvoitusjuomia, makeisia tai muita vastaavia tuotteita, opettaja pyytää ensisijaisesti oppilasta laittamaan ne pois. Jos oppilas ei tottele, opettaja pyytää oppilasta antamaan ne opettajalle. • Mikäli oppilas kieltäytyy luovuttamasta näitä tuotteita, oppilas voidaan määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö oppilaan poistamiseksi on viimesijainen keino. • Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. • Jos oppilas käyttää yhden (1) jakson aikana 5 kertaa järjestyssääntöjen vastaisesti energiajuomia, virvoitusjuomia, makeisia tai muita vastaavia tuotteita, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. • Jos oppilas käyttää yhden (1) jakson aikana 10 kertaa järjestyssääntöjen vastaisesti energiajuomia, virvoitusjuomia, makeisia tai muita vastaavia tuotteita, oppilaalle määrätään jälki-istunto. • Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan	laittamaan ne pois. Jos oppilas ei tottele, opettaja pyytää oppilasta antamaan ne opettajalle. ○ Mikäli oppilas kieltäytyy luovuttamasta näitä tuotteita, oppilas voidaan määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö oppilaan poistamiseksi on viimesijainen keino. ○ Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. ○ Jos oppilas käyttää yhden (1) jakson aikana 5 kertaa järjestyssääntöjen vastaisesti energiajuomia, virvoitusjuomia, makeisia tai muita vastaavia tuotteita, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. ○ Jos oppilas käyttää yhden (1) jakson aikana 10 kertaa järjestyssääntöjen vastaisesti energiajuomia, virvoitusjuomia, makeisia tai muita vastaavia tuotteita, oppilaalle määrätään jälki-istunto. ○ Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

	toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	
7. Luvaton oleskelu ja liikkuminen koulualueen ulkopuolella Oppilaan tulee pysyä koulualueella koulupäivän ajan. Koulualueena pidetään koulurakennuksia ja piha-alueita sekä muita tiloja ja paikkoja, joissa opetusta annetaan.	**7.2. Koulun toimintaohje** Oppilas ei saa poistua koulualueelta koulupäivän aikana ilman opettajan tai muun koulun aikuisen lupaa. Välitunnit viihdytään välituntialueella ja noudatetaan välituntisääntöjä sekä välituntivalvojan antamia ohjeita. Jalkapallokentälle on ohjeistettu vuosiluokkaiset pelivuorot, joita noudatetaan. Pelialue saatetaan myös sulkea esim. liukkauden vuoksi, jolloin kentälle ei mennä. Keinuissa on keinuvuorot ja rajattu aika. Talvella liukumäessä on mäkivuorot ja säännöt. Laske yksin, istuen, pää ylös ja pylly alaspäin. Liikuntatunneilla opetusta voidaan järjestää koulun lähialueilla, kuten skeittipuistossa, frisbeegolfradalla, metsässä tai talvella jäällä. Oppitunneille koulualueen ulkopuolelle siirrytään aina opettajan ohjaamana ja liikennesääntöjä noudattaen. 7.**3. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet** **Luvaton oleskelu ja liikkuminen koulualueen ulkopuolella** • Opettaja keskustelee oppilaan kanssa tapahtuneesta. • Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.	Luvaton oleskelu ja liikkuminen koulualueen ulkopuolella ○ Opettaja keskustelee oppilaan kanssa tapahtuneesta. ○ Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. ○ Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. ○ Jos oppilas yhden (1) jakson aikana poistuu järjestyssääntöjen vastaisesti koulun alueelta, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. ○ Jos oppilas yhden (1) jakson aikana toistuvasti poistuu järjestyssääntöjen vastaisesti koulun alueelta, oppilaalle määrätään jälki-istunto. ○ Mikäli aiemmat seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

	• Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. • Jos oppilas yhden (1) jakson aikana poistuu järjestyssääntöjen vastaisesti koulun alueelta, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu. • Jos oppilas yhden (1) jakson aikana toistuvasti poistuu järjestyssääntöjen vastaisesti koulun alueelta, oppilaalle määrätään jälki-istunto. • Mikäli aiemmat seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	
8. EPÄASIALLINEN KÄYTTÄYTYMINEN Oppilaan tulee ottaa toiset huomioon, käyttää asiallista kieltä ja noudattaa hyviä tapoja sekä antaa muille opiskelu- ja työskentelyrauha.	**8.1. Koulun toimintaohje** Koulussa noudatetaan hyviä tapoja ja yhteisiä sääntöjä, mikäli niitä rikotaan toimitaan seuraavasti: - Wilma-merkintä viimeistään toistuvasta kiroilusta. - Työrauhan häirintä -merkintä viimeistään kolmesta varoituksesta per oppitunti? Hyvät tavat myös ruokailussa • hiljainen linjasto • puhu vain omassa pöydässä istuvien kanssa • syö haarukalla ja veitsellä • maista kaikkea • ruokailu opettajan määräämillä paikoilla Siirtymät käytävällä hiljaisesti.	Epäasiallinen käyttäytyminen ○ Opettaja keskustelee oppilaan kanssa tapahtuneesta. ○ Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. ○ Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. ○ Jos oppilas käyttäytyy toistuvasti epäasiallisesti, pidetään oppilaalle kasvatuskeskustelu. Oppilaalle voidaan myös määrätä jälki-istunto. ○ Epäasiallisesti käyttäytyvä oppilas voidaan tarvittaessa määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta

	Kolmesta epäasiallisen käytöksen merkinnästä jälki-istunto. Räikeästä tapauksesta heti suoraan kasvatuskeskustelu. Selvittäjä kirjaa. Luokanopettaja pitää jälki-istunnon. Lumipallon heitosta kasvatuskeskustelu 1-2-luokat 15 min, muut 30 min. Tilanteen nähnyt määrää, luokanopettaja pitää ja valvoo. **8.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet** **Epäasiallinen käyttäytyminen** • Opettaja keskustelee oppilaan kanssa tapahtuneesta. • Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan. • Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. • Jos oppilas käyttäytyy toistuvasti epäasiallisesti, pidetään oppilaalle kasvatuskeskustelu. Oppilaalle voidaan myös määrätä jälki-istunto. • Epäasiallisesti käyttäytyvä oppilas voidaan tarvittaessa määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta. • Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon	tai muusta tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta. ○ Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino. ○ Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

	ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino. • Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	
9. KOULUN TAI TOISEN OPPILAAN OMAISUUDEN VAHINGOITTAMINEN TAI SOTKEMINEN Oppilaan tulee huolehtia omista sekä yhteisistä tavaroista ohjeiden mukaisesti. Toisen tavaroihin koskeminen ilman asianomaisen henkilön lupaa on kielletty. Oppilaan tulee ilmoittaa aiheutuneesta vahingosta koulun henkilökunnalle. Oppilaan tulee osaltaan huolehtia, että kouluympäristö pysyy siistinä ja viihtyisänä.	**9.1. Koulun toimintaohje** Tahallinen vahingoittaminen korvataan itse, tieto kotiin. (Oma siivous tai vanhemmat korvaavat) Kirjan tai vihon hukkaamisesta ostetaan itse uusi tilalle. Jos yhteiskäyttövälineitä häviää runsaasti, korvataan luokan keräämistä rahoista. Omien tavaroiden (pallot ym.) tuominen kouluun omalla vastuulla. **9.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet** Koulun tai toisen oppilaan omaisuuden vahingoittaminen tai sotkeminen • Opettaja keskustelee oppilaan kanssa tapahtuneesta. • Oppilas määrätään puhdistamaan tai järjestämään sotkemansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuus tai tila. • Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan ja huoltajalle ilmoitetaan omaisuudelle aiheutuneesta vahingosta. • Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon	Koulun tai toisen oppilaan omaisuuden vahingoittaminen tai sotkeminen ○ Opettaja keskustelee oppilaan kanssa tapahtuneesta. ○ Oppilas määrätään puhdistamaan tai järjestämään sotkemansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuus tai tila. ○ Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan ja huoltajalle ilmoitetaan omaisuudelle aiheutuneesta vahingosta. ○ Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai,jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. ○ Jos oppilas on tahallaan rikkonut, vahingoittanut tai sotkenut omaisuutta, pidetään oppilaalle kasvatuskeskustelu. Oppilaalle voidaan myös määrätä jälki-istunto. ○ Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

	palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. • Jos oppilas on tahallaan rikkonut, vahingoittanut tai sotkenut omaisuutta, pidetään oppilaalle kasvatuskeskustelu. Oppilaalle voidaan myös määrätä jälki-istunto. • Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi. • Tarvittaessa opetuksen järjestäjä ja huoltaja sopivat vahingonkorvauksesta. Opetuksen järjestäjä voi nostaa vahingonkorvauskanteen tuomioistuimessa. • Jos oppilas on aiheuttanut vahingon toisen oppilaan omaisuudelle, koulu voi ohjata oppilaat huoltajineen sopimaan keskenään vahingonkorvauksesta. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	○ Tarvittaessa opetuksen järjestäjä ja huoltaja sopivat vahingonkorvauksesta. Opetuksen järjestäjä voi nostaa vahingonkorvauskanteen tuomioistuimessa. ○ Jos oppilas on aiheuttanut vahingon toisen oppilaan omaisuudelle, koulu voi ohjata oppilaat huoltajineen sopimaan keskenään vahingonkorvauksesta.
10. PÄIHTEET Tupakkatuotteiden, nikotiinituotteiden, sähkösavukkeiden (vape), alkoholin, huumeiden tai muiden päihdyttävien aineiden hallussapito ja käyttö on kiellettyä.	**10.1. Koulun toimintaohje** Oppilas tulee päihtyneenä kouluun: ○ opettaja infoaa rehtoria -> rehtori /opettaja infoaa perhettä -> lastensuojeluilmoitus -> terveydenhuolto ○ riippuu päihtymyksen tilasta. Eristetään muusta luokasta. ○ Oppilaalla on päihteitä mukana koulussa: sama kaava kuin yllä.	Päihteet ○ Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa tupakkatuotteet, nikotiinituotteet, vape, alkoholi, huumeet tai muut päihdyttävät aineet haltuun oppilaalta. ○ Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää huumaavien aineiden ja alkoholin haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus niiden haltuun ottamiseksi käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteenkokonaisarviointi

	10.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet **Päihteet** • Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa tupakkatuotteet, nikotiinituotteet, vape, alkoholi, huumeet tai muut päihdyttävät aineet haltuun oppilaalta. • Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää huumaavien aineiden ja alkoholin haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus niiden haltuun ottamiseksi käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino. • Jos tupakkatuotteita, nikotiinituotteita tai vapea käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus niiden haltuun ottamiseksi käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino. • Opettaja tai rehtori voi tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan lokeron ja päällisin puolin hänen vaatteensa alkoholin ja huumaavien aineiden haltuun ottamiseksi, jos hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy luovuttamasta niitä tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (Katso Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja	huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino. ○ Jos tupakkatuotteita, nikotiinituotteita tai vapea käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus niiden haltuun ottamiseksi käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino. ○ Opettaja tai rehtori voi tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan lokeron ja päällisin puolin hänen vaatteensa alkoholin ja huumaavien aineiden haltuun ottamiseksi, jos hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy luovuttamasta niitä tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (Katso Luku 8 Menettelytavat: Esineiden tai aineiden haltuunotto ja Tavaroiden tarkastaminen) ○ Jos oppilaan hallussa on huumeita tai muutoin asiaan liittyen tilanne on vakava, tehdään ilmoitus poliisille ja lastensuojeluun. ○ Opettaja on yhteydessä huoltajaan, jos oppilaan hallusta löytyy tupakkatuotteita, nikotiinituotteita, vape, alkoholia tai muita huumaavia aineita. ○ Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan

	turvaamistoimien suunnitelman luku 8 Menettelytavat: Esineiden tai aineiden haltuunotto ja Tavaroiden tarkastaminen) • Jos oppilaan hallussa on huumeita tai muutoin asiaan liittyen tilanne on vakava, tehdään ilmoitus poliisille ja lastensuojeluun. • Opettaja on yhteydessä huoltajaan, jos oppilaan hallusta löytyy tupakkatuotteita, nikotiinituotteita, vape, alkoholia tai muita huumaavia aineita. • Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. • Jos oppilaan hallussa on kouluaikana alkoholia, tupakkatuotteita, nikotiinituotteita, vape tai muita päihdyttäviä aineita tai oppilas käyttää niitä kouluaikana, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto. Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen voi tulla harkittavaksi. • Jos oppilaan hallussa on kouluaikana huumaavia aineita tai oppilas käyttää niitä kouluaikana, ollaan yhteydessä poliisiin ja lastensuojeluviranomaiseen. Lisäksi oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu, jälki-istunto tai kirjallinen varoitus. Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpitokeinoista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa	opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. ○ Jos oppilaan hallussa on kouluaikana alkoholia, tupakkatuotteita, nikotiinituotteita, vape tai muita päihdyttäviä aineita tai oppilas käyttää niitä kouluaikana, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto. Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen voi tulla harkittavaksi. ○ Jos oppilaan hallussa on kouluaikana huumaavia aineita tai oppilas käyttää niitä kouluaikana, ollaan yhteydessä poliisiin ja lastensuojeluviranomaiseen. Lisäksi oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu, jälki-istunto tai kirjallinen varoitus. Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpitokeinoista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpitokeino.

	rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpitokeino. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	
11. VAARALLISET ESINEET JA AINEET Teräaseen tai muun vaarallisen esineen tai aineen tuominen kouluun on kielletty.	Taataan turvallisuus ohjeistuksen mukaisesti. - opettaja -> rehtori -> huoltajat -> poliisit/terveydenhuolto **11.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet** **Vaaralliset esineet ja aineet** • Akuuteissa tilanteissa, jos oppilas uhkaa teräaseella tai muulla vaarallisella esineellä tai aineella tai muutoin vakavissa tilanteissa, ollaan välittömästi yhteydessä poliisiin. • Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa teräase, kuten puukko tai muun vaarallinen esine tai aine haltuun oppilaalta. • Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino. • Oppilaan fyysinen rajoittaminen, esimerkiksi kiinni pitämällä tai ottamalla pois vaarallinen esine tai aine, voi tulla viimesijaisena toimenpiteenä yksittäistapauksissa kyseeseen rikoslaissa säädettynä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona. Tällöin kyse on	Vaaralliset esineet ja aineet ○ Akuuteissa tilanteissa, jos oppilas uhkaa teräaseella tai muulla vaarallisella esineellä tai aineella tai muutoin vakavissa tilanteissa, ollaan välittömästi yhteydessä poliisiin. ○ Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa teräase, kuten puukko tai muun vaarallinen esine tai aine haltuun oppilaalta. ○ Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino. ○ Oppilaan fyysinen rajoittaminen, esimerkiksi kiinni pitämällä tai ottamalla poi vaarallinen esine tai aine, voi tulla viimesijaisena toimenpiteenä yksittäistapauksissa kyseeseen rikoslaissa säädettynä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta. ○ Opettaja tai rehtori voi tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan lokeron ja päällisin puolin

	oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta. • Opettaja tai rehtori voi tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan lokeron ja päällisin puolin hänen vaatteensa, teräaseen, kuten puukon tai muun vaarallisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jos esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (Katso Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman luku 8 Menettelytavat: Esineiden tai aineiden haltuunotto ja Tavaroiden tarkastaminen) • Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan, jos oppilaan hallusta löytyy teräase kuten puukko tai muita vaarallisia esineitä tai aineita. • Tarvittaessa tehdään ilmoitus lastensuojeluun. • Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. • Jos oppilas tuo kouluun teräaseen, kuten puukon, tai muun vaarallisen esineen tai aineen, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto. • Vakavassa yksittäisessä tilanteessa tai toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi. • Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpitokeinoista huolimatta jatkaa	hänen vaatteensa, teräaseen, kuten puukon tai muun vaarallisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jos esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (Katso Luku 8 Menettelytavat: Esineiden tai aineiden haltuunotto ja Tavaroiden tarkastaminen) ○ Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan, jos oppilaan hallusta löytyy teräase kuten puukko tai muita vaarallisia esineitä tai aineita. ○ Tarvittaessa tehdään ilmoitus lastensuojeluun. ○ Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. ○ Jos oppilas tuo kouluun teräaseen, kuten puukon, tai muun vaarallisen esineen tai aineen, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto. ○ Vakavassa yksittäisessä tilanteessa tai toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi. ○ Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpitokeinoista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen

	epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpitokeino. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpitokeino.
12. VÄKIVALTA JA KIUSAAMINEN Oppilaan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Jokainen oppilas on velvollinen ilmoittamaan havaitsemastaan väkivallasta, kiusaamisesta, häirinnästä tai syrjinnästä koulun henkilökuntaan kuuluvalle aikuiselle.	**12.1. Koulun toimintaohje** Lohikosken koulussa noudatetaan VKHS-toimintamallia: Toimintaohjeet Kiusaamista ennaltaehkäistään, siihen puututaan ja toistuvat kiusaamistilanteet viedään VKHS-tiimin käsiteltäväksi. Asiat kirjataan Wilman muistioon. Toimintamalliin kuuluu myös seuranta ja jälkituki. Väkivaltatilanteissa tehdään tarpeen mukaan lastensuojeluilmoitus ja rikosilmoitus. **12.2. Kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet** **Väkivalta ja kiusaaminen** • Akuuteissa väkivaltatilanteissa ollaan välittömästi yhteydessä poliisiin. • Väkivaltaisesti käyttäytyvä oppilas voidaan tarvittaessa määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta. • Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus	Väkivalta ja kiusaaminen ○ Akuuteissa väkivaltatilanteissa ollaan välittömästi yhteydessä poliisiin. ○ Väkivaltaisesti käyttäytyvä oppilas voidaan tarvittaessa määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta. ○ Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino. ○ Oppilaan fyysinen rajoittaminen, esimerkiksi kiinni pitämällä, voi tulla viimesijaisena toimenpiteenä yksittäistapauksissa kyseeseen rikoslaissa säädettynä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta.

	sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino. • Oppilaan fyysinen rajoittaminen, esimerkiksi kiinni pitämällä, voi tulla viimesijaisena toimenpiteenä yksittäistapauksissa kyseeseen rikoslaissa säädettynä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta. • Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. • Opettaja keskustelee oppilaan kanssa kiusaamisesta ja väkivallasta ja selvittää tapahtunutta. • Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan. • Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon	○ Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. ○ Opettaja keskustelee oppilaan kanssa kiusaamisesta ja väkivallasta ja selvittää tapahtunutta. ○ Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan. ○ Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. ○ Väkivallasta, kuten lyömisestä, potkimisesta, tönimisestä tai nimittelystä ja kiusaamisesta, määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto. ○ Vakavasta yksittäisestä teosta tai toistuvista teoista, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, oppilaalle määrätään kirjallinen varoitus.

	palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea. • Väkivallasta, kuten lyömisestä, potkimisesta, tönimisestä tai nimittelystä ja kiusaamisesta, määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto. • Vakavasta yksittäisestä teosta tai toistuvista teoista, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, oppilaalle määrätään kirjallinen varoitus. • Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpidollisista toimista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpidollinen toimi. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma	○ Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpidollisista toimista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpidollinen toimi.
13. MENETTELYTAVAT Järjestyssääntöjen vastaiseen toimintaan voidaan koululla puuttua kasvatuksellisilla toimilla, kurinpidollisilla toimilla tai erilaisilla turvaamistoimenpiteillä. Näistä on ohjeistettu tarkemmin Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelmassa. Koulukohtaiset tarkennukset menettelytapoihin kirjataan järjestyssääntöjen koulukohtaisiin toimintaohjeisiin.	**13.1. Koulun toimintaohje:** • Kasvatuskeskustelun pitää oppilaan opettaja tai opettajatiimi. Tarvittaessa keskusteluun osallistuu myös muita koulun aikuisia esim. rehtori tai ohjaaja.. Huoltajaa tiedotetaan asiasta ja hänellä on halutessaan mahdollisuus osallistua keskusteluun. • Keskustelussa käydään läpi tapahtunut tilanne, kuullaan oppilaan näkemys sekä pohditaan yhdessä toimintatapoja jatkoa varten. Tavoitteena on oppilaan ohjaaminen vastuulliseen ja yhteisön sääntöjä noudattavaan toimintaan. • Huoltajille tiedotetaan kasvatuskeskustelusta ensisijaisesti Wilman kautta. Tarvittaessa huoltajiin ollaan yhteydessä myös puhelimitse.	Kasvatuskeskustelu ○ Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta. ○ Kasvatuskeskustelun määrää opettaja tai rehtori. ○ Huoltajalle varataan tarvittaessa mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun. ○ Kasvatuskeskustelusta ilmoitetaan huoltajalle. ○ Kasvatuskeskustelu kirjataan. ○ Kasvatuskeskustelujen käytännön järjestelyistä määrätään järjestyssääntöjen koulukohtaisissa toimintaohjeissa. Siivousvelvoite

	13.2. Siivousvelvoitteen käytännön järjestelyt Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma: ***Siivousvelvoite*** • Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta. • Siivousvelvoitteen päättää opettaja tai rehtori. • Jos oppilaalle määrätään siivousvelvoite ja tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä ilmoitetaan huoltajalle. **Koulun toimintaohje:** Oppilas siivoaa työskentelyn jäljet työskentelyn päätyttyä. Mikäli ilmenee tahallista sotkemista tai epäasiallista välineistön käyttöä, siivoaa ja korjaa sen aiheuttajat jälkensä myös mahdollisimman nopeasti sen havainneen aikuisen valvonnassa. Luokanopettaja tai opettava aikuinen kirjaa tapahtuneen Wilmaan ja tiedottaa huoltajia viestillä tai puhelimitse. Teon vakavuudesta riippuen liitetään tapahtumiin myös kasvatuskeskustelu. **13.3. Jälki-istuntojen käytännön järjestelyt** Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma: ***Jälki-istunto*** • Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.	○ Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta. ○ Siivousvelvoitteen päättää opettaja tai rehtori. ○ Jos oppilaalle määrätään siivousvelvoite ja tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä ilmoitetaan huoltajalle. Kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä ○ Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta. ○ Kotitehtävien tekemisestä työpäivän jälkeen päättää opettaja tai rehtori. ○ Kotitehtävien teettämisestä työpäivän jälkeen ilmoitetaan huoltajalle. ○ Kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä kirjataan. Jälki-istunto ○ Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta. ○ Jälki-istunnon määrää opettaja tai rehtori. ○ Jälki-istunnosta ilmoitetaan huoltajalle. ○ Jälki-istunto kirjataan. ○ Jälki-istuntojen käytännön järjestelyistä määrätään järjestyssääntöjen koulukohtaisissa toimintaohjeissa. Kirjallinen varoitus

	• Jälki-istunnon määrää opettaja tai rehtori. • Jälki-istunnosta ilmoitetaan huoltajalle. • Jälki-istunto kirjataan. • Jälki-istuntojen käytännön järjestelyistä määrätään järjestyssääntöjen koulukohtaisissa toimintaohjeissa. **Koulun toimintaohje:** Rikkestä tai toistuvista huomautuksista voidaan määrätä jälki-istunto. Jälki-istunto määrätään oppilaan läsnäollessa sen aiheen käsittelyn yhteydessä, josta tiedotetaan myös tiedotetaan huoltajaa Wilma-viestillä tai puhelimitse. Jälki-istunnon valvonnasta vastaa joko sen määrännyt opettaja, luokanopettaja tai rehtori. Jälki-istunnosta ja sen järjestämisen ajankohdasta tiedotetaan huoltajaa Wilma-viestillä tai puhelimitse. Jälki-istunto kirjataan Wilmaan Toistuvista jälki-istunnoista saattaa herätä huoli kokonaistilanteesta, jolloin on syytä tehdä huoli-ilmoitus lasten suojeluun. Jälki-istunnossa määrätty aika ollaan hiljaa määrätyssä paikassa. Jälki-istunnon päätteeksi kerrataan siihen johtaneet syytä ja kerrataan ennaltaehkäisevästi vaihtoehtoinen toimintatapa jatkossa. **13.4. Turvaamistoimenpiteiden käytännön järjestelyt** Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma: *Oppilaan määrääminen poistumaan* • Oppilaan määrää poistumaan opettaja tai rehtori.	○ Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta. ○ Ennen kirjallisesta varoituksesta päättämistä varataan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi. ○ Kirjallisesta varoituksesta päättää rehtori. ○ Kirjallisesta varoituksesta annetaan päätös. ○ Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. Määräaikainen erottaminen ○ Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta. ○ Ennen määräaikaisesta erottamisesta päättämistä varataan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi. ○ Määräaikaisesta erottamisesta päättää sivistyslautakunta. ○ Määräaikaisesta erottamisesta annetaan päätös. ○ Määräajaksi erotetun oppilaan opetus järjestetään siten, että tämä ei jää opinnoissaan jälkeen. Oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. ○ Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. Oppilaan määrääminen poistumaan

	• Oppilaalle järjestetään tämän ikä ja kehitystaso huomioon ottaen riittävä valvonta. • Oppilaan määräämisestä poistumaan ilmoitetaan huoltajalle. • Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. • Oppilaan määrääminen poistumaan kirjataan. *Oppilaan poistaminen luokasta tai tilasta* • Oppilaan voi poistaa luokasta tai tilasta opettaja tai rehtori. • Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on yhdessä ja erikseen oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. • Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. • Oppilaan poistamisesta luokasta tai tilasta ilmoitetaan huoltajalle. • Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. • Luokasta tai tilasta poistaminen kirjataan. • *Opetukseen osallistumisen epääminen* • Opetuksen epäämisestä päättää rehtori. • Opetuksen epäämisestä ilmoitetaan huoltajalle ja tarvittaessa lastensuojeluun. • Oppilas ohjataan valvotusti pois koulualueelta. • Epäämisen aikana oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa.	○ Oppilaan määrää poistumaan opettaja tai rehtori. ○ Oppilaalle järjestetään tämän ikä ja kehitystaso huomioon ottaen riittävä valvonta. ○ Oppilaan määräämisestä poistumaan ilmoitetaan huoltajalle. ○ Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. ○ Oppilaan määrääminen poistumaan kirjataan. Oppilaan poistaminen luokasta tai tilasta ○ Oppilaan voi poistaa luokasta tai tilasta opettaja tai rehtori. ○ Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on yhdessä ja erikseen oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. ○ Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. ○ Oppilaan poistamisesta luokasta tai tilasta ilmoitetaan huoltajalle. ○ Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. ○ Luokasta tai tilasta poistaminen kirjataan. Opetukseen osallistumisen epääminen ○ Opetuksen epäämisestä päättää rehtori.

	• Oppilaan tarvitsema tuki opetuksen epäämistilanteissa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa suunnitellaan tarvittaessa yhteistyössä opiskeluhuollon kanssa. • Opetuksen epääminen kirjataan. ***Esineiden tai aineiden haltuunotto*** • Rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. • Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. • Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. • Esineiden ja aineiden haltuun ottamisesta ilmoitetaan huoltajalle. • Oppilaalta haltuun otettu häiritsevä esine tai aine luovutetaan oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine luovutetaan oppilaalle työpäivän päättyessä. • Oppilaalta haltuun otettu tupakkatuote, alkoholi, teräase tai muu vaarallinen esine tai aine luovutetaan huoltajalle mahdollisimman pian.	○ Opetuksen epäämisestä ilmoitetaan huoltajalle ja tarvittaessa lastensuojeluun. ○ Oppilas ohjataan valvotusti pois koulualueelta. ○ Epäämisen aikana oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. ○ Oppilaan tarvitsema tuki opetuksen epäämistilanteissa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa suunnitellaan tarvittaessa yhteistyössä opiskeluhuollon kanssa. ○ Opetuksen epääminen kirjataan. Esineiden tai aineiden haltuunotto ○ Rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. ○ Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. ○ Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. ○ Esineiden ja aineiden haltuun ottamisesta ilmoitetaan huoltajalle.

	• Vaaralliset esineet ja aineet, joita huoltajalla ei ole oikeutta pitää hallussa, luovutetaan poliisille. Huumeet, ampuma-aseet, aseen osat, patruunat, ammukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet luovutetaan aina välittömästi poliisille. • Ennen luovuttamista esine tai aine säilytetään lukitussa tilassa. • Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa nouda esinettä tai ainetta, se hävitetään. • Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen kirjataan. ***Tavaroiden tarkastaminen*** • Rehtorilla tai opettajalla on oikeus tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä. • Oppilaalle ilmoitetaan tarkastuksen syy. • Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä. • Tavaroiden tarkastaminen on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteellä ei	○ Oppilaalta haltuun otettu häiritsevä esine tai aine luovutetaan oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine luovutetaan oppilaalle työpäivän päättyessä. ○ Oppilaalta haltuun otettu tupakkatuote, alkoholi, teräase tai muu vaarallinen esine tai aine luovutetaan huoltajalle mahdollisimman pian. ○ Vaaralliset esineet ja aineet, joita huoltajalla ei ole oikeutta pitää hallussa, luovutetaan poliisille. Huumeet, ampuma-aseet, aseen osat, patruunat, ammukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet luovutetaan aina välittömästi poliisille. ○ Ennen luovuttamista esine tai aine säilytetään lukitussa tilassa. ○ Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa nouda esinettä tai ainetta, se hävitetään. ○ Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen kirjataan Tavaroiden tarkastaminen ○ Rehtorilla tai opettajalla on oikeus tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä. ○ Oppilaalle ilmoitetaan tarkastuksen syy. ○ Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee

	saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. • Tavaroiden tarkastamisesta ilmoitetaan huoltajalle. • Tavaroiden tarkastaminen kirjataan. **Koulun toimintaohje:** Oppilaan poistaminen opetustilasta: Opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokasta tai muusta opetustilasta. Oppilasta ohjataan ensisijaisesti rauhoittumaan sovittuun tilaan aikuisen valvontaan. Huoltajalle ilmoitetaan tapahtuneesta pääsääntöisesti puhelimitse ja tapahtuma kirjataan Wilmaan. Oppilaan määrääminen poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta: Rehtori tai opettaja voi määrätä oppilaan poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta, jos oppilas häiritsee toimintaa tai vaarantaa turvallisuutta. Oppilaan turvallisesta valvonnasta huolehditaan poistamisen jälkeen ja huoltajia tiedotetaan tilanteesta. Tapahtumat kirjataan Wilmaan. Opetukseen osallistumisen epääminen: Oppilaalta voidaan evätä oikeus osallistua opetukseen jäljellä olevan työpäivän ja tarvittaessa seuraavan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että oppilas vaarantaa toisen henkilön turvallisuuden tai häiritsee opetusta kohtuuttomasti. Huoltajalle ilmoitetaan	olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä. o Tavaroiden tarkastaminen on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteellä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. o Tavaroiden tarkastamisesta ilmoitetaan huoltajalle. o Tavaroiden tarkastaminen kirjataan.

	asiasta viipymättä ja mahdolliselle odotusajalle oppilaalle järjestetään valvonta. Esineiden tai aineiden haltuunotto: Koulun henkilöstö voi ottaa haltuunsa opetusta häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan esineen tai aineen lain mukaisesti. Haltuun otettu omaisuus säilytetään turvallisesti rehtorin huoneessa ja luovutetaan oppilaalle, huoltajalle tai viranomaiselle voimassa olevien säännösten mukaisesti. Tapahtuma dokumentoidaan koulun käytäntöjen mukaisesti. (Malli kohdasta 11 voidaan linkittää myös tähän kohtaan). Oppilaan tavaroiden tarkastaminen: Oppilaan mukana olevat tavarat, hallinnassa olevat säilytystilat ja päällisin puolin vaatteet voidaan tarkastaa lain sallimissa tilanteissa, jos on perusteltu syy epäillä oppilaalla olevan turvallisuutta vaarantava tai muutoin haltuun otettava esine tai aine. Tarkastuksessa noudatetaan lain edellyttämiä menettelyjä, hienotunteisuutta ja oppilaan oikeusturvaa. Tarkastuksesta ilmoitetaan huoltajalle puhelimitse ja tapaus kirjataan Wilmaan. koulun käytäntöjen mukaisesti. Voitte täydentää tarvittaessa esimerkiksi seuraavia käytännön asioita yllä mainittuihin kohtiin: • Poistettu oppilas työskentelee tai rauhoittuu pääsääntöisesti erityisopettajien välittömässä läheisyydessä, • Huoltajaa tiedotetaan tilanteesta Wilma-viestillä ja tapahtumat kirjataan Wilmaan. • Haltuun otetut esineet säilytetään rehtorin työhuoneessa. • ketkä koulussa suorittavat tarkastuksia ja miten toinen aikuinen pyritään järjestämään paikalle	